

УДК 005.8:332.145

ІННОВАЦІЙНА СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ МІСТА (НА ПРИКЛАДІ М. КРАКІВ, ПОЛЬЩА)

Фесенко Т.Г.

Харківський національний університет радіоелектроніки, Харків

Стратегія розвитку міста є важливим фреймворком для міського планування і підтримки сталості. Розвиток сучасного міста вибудовується в системі координат «розумного міста», заснованого на інноваціях, знаннях, інформаційно-комунікаційних технологіях (ІКТ). Концепція «розумного зростання міста» базується на:

- розумній економіці (найсучасніших послугах, виробництві, дослідженнях, що генерують зростання креативних індустрій, демонструють інноваційність, гнучкість ринку праці та ефективну співпрацю між наукою та бізнесом);
- розумних людях (завдяки високій кваліфікації та компетенціям, креативності та здатності до співпраці, підтримки ІКТ-технологій люди прагнуть до постійного покращення якості життя в місті);
- розумному житті (забезпечення доступу до широкого спектру державних послуг (у т.ч. онлайн-послуг), високої якості освіти, охорони здоров'я, піклування про людей похилого віку, сучасну технічну та соціальну інфраструктуру, високий рівень безпеки, культуру та дозвілля, природне середовище та зелені зони);
- розумній мобільності (інтегрована і безпечна транспортна система, яка використовує рішення сектору ІКТ);
- розумному середовищі (оптимізація споживання енергії, зменшення викидів забруднень у навколишнє середовище, використання інфраструктури, засновану на найсучасніших технологіях);
- розумному врядуванні (головну роль в державному врядуванні відіграють компетенції, соціальна участь у прийнятті рішень, прозорість дій та висока якість і доступність публічних послуг).

Серед кращих прикладів інтеграції інноваційної складової у сталий розвиток міста є стратегія Кракова. Пріоритетом в економічній політиці міста визначено

розвиток підприємництва, заснованого на творчості (технологічних компаніях, стартапах) [1]. Досягнення стратегічних цілей Кракова вибудовується на реалізації інноваційних проєктів (рис. 1), зокрема: «Програма розвитку публічних електронних послуг», «Розробка “Public Information Bulletin of the Municipality of Krakow” та сучасних електронних сайтів», «Стратегічна програма цифровізації муніципалітету», «Розвиток системи просторової інформації міста (City Spatial Information System)» та ін. Реалізація цих проєктів і програм посилить діджиталізацію муніципальних послуг мерії, а також технологічну е-зрілість системи управління [2–4]. Для вимірювання прогресу досягнення цілей застосовується система індикаторів, у тому числі й гендерно-сенситивних [5–6] (наприклад, середня тривалість життя жінок і чоловіків).

Дорожня карта для інтелектуальних рішень в Кракові [7] презентує концепції 24 «розумних проєктів»:

- Створення Агломераційної ради мобільності (Establishing the Agglomeration Council of Mobility);
- Розумний автобус (SMART_BUS);
- Карта автобусного транспорту агломерації (Map of Agglomeration Bus Transport KOM);
- Шкільні плани мобільності (School Mobility Plans);
- Стандартизація транспортних рішень (Standardization of transport solutions in KOM);
- Інтегрована інформаційна система для паркінгів (Integrated Information System for car parks);
- Відеодетектор руху для контролю велосипедного руху в Кракові (Video motion detection to control the traffic of bicycles in Krakow);
- Краківський брокер мобільності Краків (Kraków Mobility Broker Krakow);
- Інтелектуальний коридор чистої мобільності (Intelligent Corridor of Clean Mobility);
- Житловий громадський центр місцевої діяльності (Residential Community Centre of Local Activity, SAVE);
- Академія місцевої діяльності (Local Activity Academy);
- Відкрита інформація про місто (Open information about the city);

СТРАТЕГІЧНІ ЦІЛІ РОЗВИТКУ КРАКОВА ДО 2030 року

Ціль I Краків – відкритий і гармонійний мегаполіс міжнародного значення у сфері: інновацій, науки, економіки та культури	Ціль II Краків – місто, яке розвиває економіку знань	Ціль III Краків – сучасний мегаполіс, який є креативним і використовує культурний потенціал	Ціль IV Краків – місто, дружнє до життя	Ціль V Сильна спільнота місцевого самоврядування мешканців Кракова	Ціль VI Краків – мегаполіс, яким керують по-сучасному
---	---	--	--	---	--

ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА / ПРОЄКТИ / ПРОГРАМИ ДЛЯ ДОСЯГНЕННЯ СТРАТЕГІЧНИХ ЦІЛЕЙ

■ Організація центру дослідження міста та мегаполісу. ■ Програма паркування для міста Кракова. ■ Інтеграція квітків на всі види громадського транспорту в межах КМА (Kraow Metropolitan Area)	■ Програма підтримки підприємства та економіки зростання міста. ■ Програма співпраці міста та Краківського академічного центру. ■ Популяризація систем відкритих даних. ■ Організація центру дослідження міста та мегаполісу. ■ Організація інформаційної платформи для підприємств на сайтах міста. ■ Школа професійного консультування. ■ Конкурс «My First Business».	■ Муніципальна програма відродження Кракова. ■ Відродження резиденції Музею міського будівництва для розміщення сучасного Музею науки і техніки. ■ Створення сучасного центру Краківської бібліотеки.	■ Муніципальна програма відродження Кракова. ■ Умови розміщення вуличних меблів, рекламних щитів і рекламних засобів та оголош. ■ Організація нової міської інформаційної системи. ■ Розширення «Observatory» – системи просторової інформації міста. ■ Програма підтримки підприємства та економічного зростання міста. ■ Програма розвитку соціального підприємства. ■ Програма захисту навколишнього середовища від електромагнітного випромінювання.	■ Муніципальна програма відродження Кракова. ■ Програма соціальної активізації молоді «Молодь Кракова». ■ Програма соціальної активізації та інтеграції людей похилого віку. ■ Програма розвитку соціального підприємства.	■ Розвиток публічних електронних послуг. ■ Розробка «Public Information Bulletin of the Municipality of Krakow» та сучасних електронних сайтів. ■ Стратегічна програма цифровізації муніципалітету. ■ Розвиток системи просторової інформації міста (City Spatial Information System). ■ Популяризація систем відкритих даних. ■ Організація центру дослідження міста та мегаполісу
---	--	---	--	---	--

Рисунок 1 – Інноваційні проєкти і програми Стратегії сталого розвитку Кракова до 2030 року

- Спільне проектування зелених насаджень (Participatory design of green spaces);
- Мікропарк (Micropark);
- Міські центри (Urban hubs);
- Мережа центрів активності для людей третього віку (Senior Activity Centre Network, CAS);
- Мобільний додаток для виклику екстреної допомоги (“I am near”);
- База даних із заходами для людей третього віку (“Senior Info”);
- Будинок активного та здорового пенсіонера (Home of active and healthy senior “Living Lab”);
- Відкриття даних в установах району Кракова (Opening the data (PILOT) in selected institutions of Kraków Urban Area);
- Створення головного інформаційного директора в міському офісі Кракова та агентства (Establishing Chief Information Officer (CIO) in the City Office of Kraków and the agency in charge of public information for KOM);
- Управління міста Кракова, Головний інформаційний директор, у співпраці з Агентством (The Office of the City of Kraków, Chief Information Officer (CIO), in collaboration with the Agency in charge of public information);
- Карта резидента (Resident Card KOM);
- Додаток Apps4Krk (Application Apps4Krk).

У реалізації інновацій та здійснення розумних проєктів допомагає «Krakowski Park Technologiczny (KPT)» КРТ – інституція бізнес-середовища, яка об’єднує підприємців, науковців та представників місцевої влади і створює екосистему для розвитку економіки Малопольщі. КРТ допомагає у пошуку і залученні інвестицій, надає консультації зі створення стартапів, цифрових рішень для промисловості, хмарних обчислень, обробки даних, мультимедіа, відеоігор і т.ін. (рис.2):

Загалом запропонований фокус висвітлення питань щодо діапазону інноваційних проєктів муніципалітету для досягнення цілей сталого розвитку міста потребує спеціального поглибленого науково-практичного осмислення.

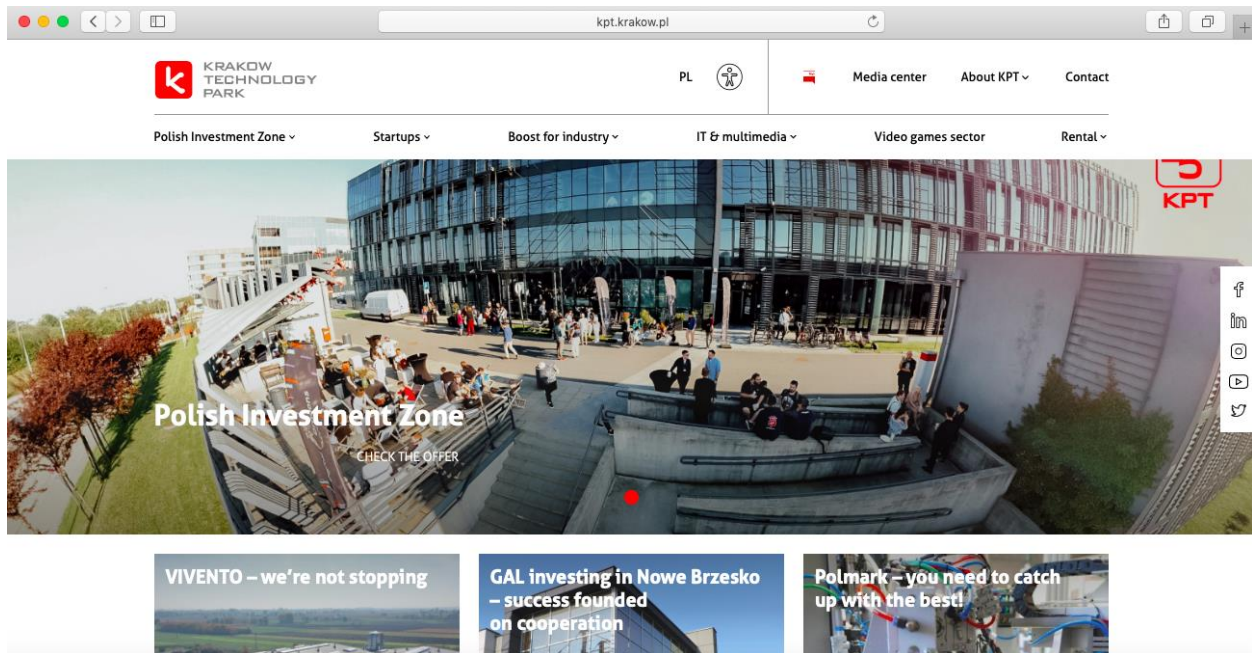

Рисунок 2 – Головна сторінка веб-сайту «Krakowski Park Technologiczny»

Перспективною видається можливість використання кращих європейських практик електронного управління міста [8] та розвитку моделей моніторингу веб-сайтів інституцій і муніципалітетів, відповідальних за реалізацію інноваційних проєктів.

Подяка. Це дослідження було підтримано Фондом Костюшка в рамках Програми «Freedom starts with your mind».

Література:

1. Krakow development strategy. This is where i want to live. Krakow 2030 [Online]. Available: https://www.bip.krakow.pl/?dok_id=94892.
2. T. Fesenko, G. Fesenko «City-Governance: conceptualizing digital maturity model», SOCRATES: Scholarly Research Journal. Vol. 5, № 2, pp. 106–122. 2017.
3. Т. Г. Фесенко, Г. Г. Фесенко, «Електронне управління містом: пошук траєкторії підвищення е-зрілості», Інформаційні технології: теорія і практика: збірник наукових праць III Всеукраїнської інтернет-конференції здобувачів вищої освіти і

- молодих вчених, 21–22 квітня 2020 р., Харків: ХНУМГ ім. О.М Бекетова, с. 96–97, 2020.
4. G. Fesenko, T. Fesenko, H. Fesenko, A. Shakhov, A. Yakunin, V. Korzhenko, «Developing e-mature model for municipal project and program management system», Eastern-European Journal of Interiorise Technologies, Vol. 1, № 3 (109), pp. 15–28, 2021. doi: 10.15587/1729-4061.2021.225278.
5. G. Fesenko, V. Korzhenko, T. Fesenko, T. Bilousko, H. Fesenko, «“Gender Diversity” as a constant in Sustainable Development Program Management», 2021 IEEE 16th International Conference on Computer Sciences and Information Technologies (CSIT), 2021, pp. 371-374, doi: 10.1109/CSIT52700.2021.9648756.
6. Т.Г. Фесенко, «Гендермейнстрімінг як вимога управління програмами сталого розвитку», Трансформація соціальних інститутів в інформаційному суспільстві: тези доповідей IV Конгресу соціологічної асоціації України, м. Харків, 28-29 жовтня 2021 року, с. 347–349, 2021.
7. SMART_KOM STRATEGY. Roadmap for smart solutions in Kraków Metropolitan Area. [Online]. Available: <https://cutt.ly/YMJRll6>.
8. Т.Г. Фесенко, Г.Г. Фесенко, «OULU: Інноваційне середовище міста як чинник сталого розвитку громади», Європейський вектор модернізації економіки: креативність, прозорість та сталий розвиток матеріали XII міжн. науково-практ. конф., Харків : ХНУБА, с. 176-178. 2020.